Patiënteninformatie

Kanker – een ingrijpend proces

Psychosociale ondersteuning

az turnhout

Inhoud

Kanker: een ingrijpend proces 4
De diagnose is een ingrijpend moment 4
De eerste reacties… 4
Waar is praten goed voor? 5
Een operatie is een belangrijke stap naar genezing 6
De behandeling is een periode met ups en downs 6
Na de behandeling moet het emotioneel herstel vaak nog beginnen ... 7
Praat met je kind over je ziekte 8
Deel je gevoelens met je partner 9
Kanker kan de beleving van seksualiteit sterk beïnvloeden 10
Vroegtijdige zorgplanning 11
Palliatieve behandeling en palliatieve zorg 12
Psychosociale zorg in het ziekenhuis 13
De sociaal werker helpt je bij de impact van de ziekte op je dagelijks leven 13
De psycholoog kan steun bieden in het verwerkingsproces 14
Kom op tegen Kanker in AZ Turnhout 14
(P)revalideren om je fysiek sterker te voelen 15
Infosessies in AZ Turnhout 16
Gespreksgroepen om ervaringen te delen 16
Yolo: opvangruimte voor kinderen van (groot)ouders met kanker 18
Uw contactpersoon van het psychosociaal support team 19

Kanker: een ingrijpend proces

Iedereen is het erover eens dat kanker meer is dan enkel een lichamelijke aandoening. De ziekte raakt je tot in het diepste van je wezen. Dit heeft niet alleen gevolgen voor jou, maar ook voor je partner, je gezin, je naasten.

Het verwerken van dit ziekteproces verloopt voor iedereen anders. Maar er zijn ook heel wat reacties, hindernissen of problemen die voor velen herkenbaar zijn.

De diagnose is een ingrijpend moment

De periode van onderzoeken en diagnosestelling is voor elke patiënt een moeilijke, angstige en onzekere periode. Zelfs als de diagnose niet geheel onverwacht komt, blijft het een stresserende en ingrijpende gebeurtenis.

De onzekerheid over wat er juist aan de hand is, hoe uitgebreid het precies is en hoe de ziekte kan behandeld worden, is erg lastig om dragen.

De eerste reacties…

‘Waarom ik?’ ‘ Waarom nu?’ Op deze vragen proberen veel mensen een antwoord te vinden. Sommigen zoeken een oorzaak in hun gedrag of bepaalde gewoontes of zoeken een verklaring in moeilijke gebeurtenissen die voorafgingen aan de diagnose.

Dit zijn normale vragen die bij het verwerkingsproces horen. Wetenschappelijk onderzoek heeft echter nog steeds niet kunnen aantonen hoe kanker precies ontstaat en hoe je kanker kunt voorkomen.

De meeste mensen zijn er niet op voorbereid om te horen dat ze kanker hebben. Gevoelens van shock en ongeloof komen vaak voor wanneer men het nieuws hoort. Mensen zijn emotioneel en mentaal verlamd door het nieuws.

“Waarom ik?”
“Waarom nu?”

De confrontatie met een levensbedreigende ziekte brengt allerlei gevoelens met zich mee: teleurstelling in het eigen lichaam, spanningen over het vooruitzicht op een lange en zware behandeling, angst voor pijn, angst om een last te zijn voor anderen, onzekerheid over genezingskansen, …

Soms is er niet alleen ongeloof, maar ook ontkenning: ‘Dit kan niet waar zijn.’ Ook dit is een normale reactie in het begin. Moeilijke boodschappen worden niet meteen verwerkt. Pas als deze eerste reactie lang aanhoudt en er geen andere reacties optreden, moet men zich zorgen maken.

Waar is praten goed voor?

Wat het ook is dat je zorgen baart, het is belangrijk om erover te praten, om het uit te spreken. Praten over gevoelens kan troost bieden. Spreken over wat je bezig houdt en bang maakt, helpt om het beetje bij beetje een plaats te geven.

Als je jezelf niet toestaat om je gevoelens aan anderen te tonen, sluit je jezelf af van de steun die anderen kunnen bieden. Veel mensen gaan ervan uit dat ze anderen niet mogen belasten met de zorgen en angsten die de ziekte met zich meebrengt. Niemand kan echter zonder steun of toeverlaat in deze periode.

Als je praat over wat je meemaakt, zal je merken dat je niet alleen bent, dat er iemand is die luistert, die niet wegloopt en je kan geruststellen dat het helemaal niet raar is om bang en ongerust te zijn. Zo kan jouw angst wat onder controle blijven.

Niemand kan zonder steun en toeverlaat in deze periode.

Ook de mensen in jouw omgeving moeten zoeken naar een manier waarop ze je kunnen steunen. Zij hebben te kampen met angsten die ze vaak niet met jou durven delen. Deze gevoelens aan elkaar tonen werkt vaak beter dan ze te verbergen.

Het is goed mogelijk dat je zelf moet aangeven waarmee je naasten jou het best kunnen helpen. Als je nood hebt aan een babbel of als je liever eens met rust gelaten wordt, zeg het dan duidelijk. Alleen dan is er een goede communicatie mogelijk en worden misverstanden voorkomen.

Een operatie is een belangrijke stap naar genezing

Soms is er een operatie nodig om de tumor te verwijderen. De operatie is vaak een belangrijke stap op weg naar genezing. Tegelijk kan dit een ingrijpende verandering voor je lichaam zijn.

Een stukje van je lichaam opofferen is niet makkelijk. Het kan verlies betekenen en verlies gaat gepaard met rouw. Om dit verlies te verwerken, is het belangrijk om te rouwen. Dit wil zeggen dat je het verdriet, de boosheid en de pijn durft en kunt toelaten. Voor deze moeilijke gevoelens moet er genoeg ruimte gelaten worden. Als je daarnaast opnieuw de aandacht kan richten op het leven dat verder gaat, kan je op termijn het verlies een plaats geven.

Het is belangrijk om contact te blijven houden met de buitenwereld. Dit betekent in eerste instantie dat je familie en vrienden niet buitensluit, dat er een lijn blijft met het gewone leven en alles wat daarbij hoort.

Als je bezorgd bent over hoe alles moet blijven draaien, in het huishouden of in je werk, is het goed om je daarin (tijdelijk) te laten steunen. De sociaal werker kan je daarin verder helpen (zie verder).

De behandeling is een periode met ups en downs

Tijdens de behandeling heb je het gevoel dat er iets gedaan wordt om de ziekte te bestrijden. Ondanks de ongemakken van chemo- en radiotherapie, kan deze periode als zinvol ervaren worden: er wordt gehandeld, er wordt opgetreden, je kunt iets doen, je kunt vechten.

Het is een periode met ups en downs, maar in zekere zin ook wel een actieve periode. Het is een tijd waarin de planning van het ziekenhuis je leven bepaalt, waarin je ondersteund wordt door mensen in het ziekenhuis maar ook uit je naaste omgeving.

Er komen allerlei gevoelens bij kijken: opzien tegen een nieuwe afspraak, hoopvol zijn, je motivatie kwijtraken, uitgeteld zijn. Maar evengoed kan het uiteindelijk allemaal meevallen. Aftellen hoort er sowieso bij.

Emotionele reacties tijdens de periode van behandeling houden vaak verband met verlies: verlies van gezondheid en welbevinden, verlies van je normale rollen binnen jouw gezin en werksituatie, verlies van onafhankelijkheid, soms zelfs verlies van vriendschappen, werk of inkomen. Het is belangrijk om al deze soorten verlies te erkennen en de pijn ervan toe te laten. Daarna kan je je richten op het veranderde leven om daar opnieuw een soort evenwicht in te vinden.

Na de behandeling moet het emotioneel herstel vaak nog beginnen

De behandeling die erop gericht was om de ziekte te overwinnen, is voorbij. Je bent opgelucht en blij en ook jouw omgeving heeft lang naar dit moment uitgekeken.

Het kan jaren duren voor je echt durft te geloven in genezing.

Toch kan het zijn dat het emotionele herstel nog moet beginnen.
De periode dat je vaak in het ziekenhuis kwam, gaf je mogelijk een gevoel van zekerheid of veiligheid. Misschien voel je je nu soms aan je lot overgelaten of doet het verminderen van de controles de angst weer opleven dat er ongezien iets in jouw lichaam groeit.

Het kan jaren duren voor je echt durft te geloven in genezing. De schrik dat de ziekte zich in stilte verder uitzaait, neemt geleidelijk aan af maar komt op sommige momenten weer sterk terug. Moeilijke momenten zijn vaak de controleonderzoeken of het ervaren van lichamelijke ongemakken of symptomen die al dan niet met de ziekte verband houden. Ook de confrontatie met of herinneringen aan de ziekte of de behandeling kunnen sterke reacties uitlokken.

Je kan je vragen stellen als ‘Heeft de behandeling wel geholpen?’ of ‘Hoelang zal de behandeling helpen?’, ‘Is alles nu weg?’. Soms werkt angst (voor herval) verlammend of overheerst de angst zo je gedachten dat je niet meer kan genieten of geen beslissingen meer durft te nemen.

Omgaan met angst kan een grote opdracht zijn, want het betekent dat je moet leren leven met onzekerheid. Jezelf ontspannen, genieten van wat je prettig vindt en je leven weer in handen nemen, kunnen helpen om angst te doen afnemen .

Als de onzekerheid over je lichaam te groot is, neem dan contact op met je huisarts. Zo zorg je ervoor dat jouw angst niet ontspoort en dat je realistisch blijft. Het vertrouwen in de toekomst moet natuurlijk groeien, evenals de durf om opnieuw plannen te maken op lange termijn.

Praat met je kind over je ziekte

‘Wat vertellen we aan de kinderen?’ en ‘Hoe vertellen we dit aan de kinderen?’ zijn voor ouders steeds moeilijke vragen. Je voelt als ouder meteen de reflex om je kinderen te beschermen. De beste manier om dit te doen is hen zo veel mogelijk betrekken.

Kinderen hebben snel door dat er iets ingrijpends gebeurt, ze voelen de spanning. Het is erg belangrijk om een kind de waarheid te vertellen, op zijn niveau. Niets vertellen geeft het risico dat het kind zijn eigen invulling geeft aan wat er gebeurt. **Meestal zijn fantasieën erger dan de realiteit.** Zo kan een kind bijvoorbeeld denken dat het zijn schuld is dat zijn ouder dit overkomt.

Wacht niet op het goede moment om je kind in te lichten, want dit komt niet. Kanker is en blijft moeilijk nieuws om te brengen. Zoek wel naar een rustig moment. Geef de informatie stap voor stap, op maat van je kind en neem tijd om de vragen die ze hebben rustig te beantwoorden. Soms is het nodig om de uitleg telkens opnieuw te herhalen. Moeilijke zaken hebben tijd nodig om door te dringen.

Wacht niet op het goede moment om je kind in te lichten, want dit komt niet.

Net als voor volwassenen is het goed dat kinderen hun gevoelens kunnen uiten. Durf ook je eigen gevoelens te tonen aan je kinderen. Op die manier maak je het makkelijker voor hen dat zelf ook te doen. Het kan hen ook zeer sterk helpen als ouders of andere belangrijke volwassenen mee naar woorden of beelden zoeken voor wat ze voelen.

In AZ Turnhout kunnen kinderen/kleinkinderen terecht in de Yolo-ruimte. Op deze plek in het ziekenhuis krijgen kinderen en jongeren informatie over alles wat met de ziekte te maken heeft. Voor meer specifieke info over Yolo: zie verder.

Deel je gevoelens met je partner

Jouw emoties en die van je partner of gezinsleden zijn niet altijd hetzelfde. De verschillen maken het soms moeilijk om erover te praten of elkaar te steunen.

Jezelf realiseren dat de ander iets anders kan voelen dan jij, kan helpen om elkaar te begrijpen. Het gebeurt dat gevoelens van partners in zo'n moeilijke periode over het hoofd worden gezien. Ze krijgen een aantal extra taken die anders door twee personen gedragen worden. Zo komen ze nauwelijks aan hun eigen emoties toe. Ze voelen zich vaak alleen met de schrik dat ze diegene die hun dierbaar is, zullen verliezen.

Men probeert elkaar te sparen en dit maakt het praten moeilijk, hoewel gevoelens delen een grote opluchting kan zijn. Sommige partners praten liever niet, maar drukken zich uit in 'dingen doen'. Het is hun manier om betrokken te zijn. Omdat partners in deze periode vaak zwaar belast worden en soms minder emotionele steun krijgen, is het goed voor hen om naast de zieke partner nog andere steunpunten te hebben of te zoeken.

Kanker kan de beleving van seksualiteit sterk beïnvloeden

Kanker en seksualiteit lijken ver uit elkaar te staan maar niets is minder waar. Seksualiteit moet na de confrontatie met kanker vaak herontdekt worden.

Te horen krijgen dat je kanker hebt en de behandeling die daarop volgt, kan je seksleven sterk beïnvloeden. Niet alleen de lichamelijke effecten, zoals vermoeidheid of hormonale veranderingen, maar ook littekens of andere veranderingen aan je lichaam kunnen ervoor zorgen dat er minder zin is om te vrijen of dat vrijen minder prettig is dan voordien.

Het is niet altijd makkelijk om met deze veranderingen om te gaan. Sommige koppels kiezen ervoor om het hoofdstuk seksualiteit (tijdelijk) af te sluiten, anderen gaan op zoek naar andere manieren om uiting te geven aan hun (seksuele) gevoelens, zoals elkaar aanraken, strelen, knuffelen, enzovoort.

Met voldoende openheid en vertrouwen kan je tot een nieuwe vorm van intimiteit komen.

Praten met elkaar is erg belangrijk: om misverstanden en vooroordelen te voorkomen en om elkaars wensen en gevoelens te leren kennen. Met voldoende openheid en vertrouwen kan je tot een nieuwe vorm van intimiteit komen waarin beide partners zich goed voelen.

Ook voor alleenstaanden kan veranderde seksualiteit de kwaliteit van het leven beïnvloeden. De eigen seksualiteitsbeleving en de zoektocht naar nieuwe intieme relaties kunnen minder vanzelfsprekend worden.

Soms gebeurt het dat koppels deze drempels niet kunnen overwinnen of dat alleenstaanden vanuit hun angst en onzekerheid op seksueel vlak geen relatie durven aangaan. Wanneer jij je hierin herkent, kan begeleiding zinvol zijn. Je arts of je contactpersoon van het psychosociaal support team (PSST) kan je hierin op weg helpen.

Vroegtijdige zorgplanning

Wanneer je geconfronteerd wordt met een levensbedreigende ziekte, ontstaat soms de behoefte om zaken te regelen die te maken hebben met het einde van het leven. Ook al is het levenseinde nog niet in zicht, toch geeft het sommige mensen een gerust gevoel als ze **hun wensen daaromtrent uitdrukkelijk hebben kunnen bespreken of vastleggen**.

Als je uitgesproken verwachtingen of wensen hebt over jouw gezondheidszorg, bespreek je dit best met je huisarts en je naasten, maar ook met je behandelend arts in het ziekenhuis. Goede zorg komt in de eerste plaats tot stand door een open communicatie met je behandelend arts. Je kan altijd aangeven dat je bepaalde onderzoeken, behandelingen, … niet (meer) wenst.

Als deze communicatie op een bepaald moment niet meer mogelijk is omwille van specifieke omstandigheden, kan een vooraf opgestelde schriftelijke verklaring helpen. Zo'n document noemen we een 'wilsbeschikking'. Ook zonder wilsbeschikking heb je uiteraard recht op de beste zorg.

Voor informatie over het opmaken van een wilsbeschikking kan je terecht bij je arts of bij de medewerkers van het psychosociaal support team (PSST).

Palliatieve behandeling en palliatieve zorg

Op het moment dat de diagnose gesteld wordt, is de ziekte soms in een stadium waarin genezing niet meer mogelijk is. De dokter zal dit eerlijk met jou bespreken. De behandelingen zijn er dan op gericht om de ziekte zo goed en zo lang mogelijk onder controle te houden. We spreken dan van een **‘palliatieve behandeling’**.

Levenskwaliteit is iets zeer persoonlijk, iedereen vult dit anders in.

Wanneer genezen niet mogelijk is, vinden we het behoud van levenskwaliteit erg belangrijk. Levenskwaliteit is iets zeer persoonlijk, iedereen vult dit anders in. Geef gerust aan je arts aan wat hierin voor jou belangrijk is. Op die manier kan je samen met je arts het behandelingstraject bepalen.

Bij een korte levensverwachting kan het doel van de behandeling verschuiven naar comfortzorg of **‘palliatieve zorg’**. Alle belastende behandelingen worden gestopt. De nadruk ligt op comfort: het onder controle houden van pijn of andere klachten en het organiseren van goede zorg in de omgeving waar je dat het liefst wil.

Ook in dit deel van je ziekteproces zullen zorgverleners je bijstaan om de zorg zo goed mogelijk af te stemmen op jouw noden en wensen.

Psychosociale zorg in het ziekenhuis

In het ziekenhuis vinden we het belangrijk om naast goede medische zorg ook gepaste aandacht en ondersteuning te bieden voor jouw psychosociaal welzijn. Je arts en de verpleegkundigen zijn het eerste aanspreekpunt wanneer je nood hebt aan ondersteuning. Maar er zijn ook meer gespecialiseerde zorgverleners beschikbaar die extra ondersteuning kunnen bieden op maat van wat je nodig hebt. Aarzel niet om hun hulp te vragen.

De psychosociale hulpverleners maken deel uit van het behandelend team en werken nauw samen met de andere disciplines.
Er zijn geen kosten verbonden aan hun zorgverlening.

De sociaal werker helpt je bij de impact van de ziekte op je dagelijks leven

De sociaal werker is er om je te helpen bij alle soorten problemen die je ervaart bij deze nieuwe situatie van ziekte en behandeling en de impact ervan op jouw leven. In een contact met de sociaal werker kan je je zorgen bespreken in een strikt vertrouwelijk kader. Allerlei problemen en vragen kunnen aan bod komen en de sociaal werker zal samen met jou zoeken naar gepaste oplossingen.

Bij het begin van het behandelingstraject kan er een contact met de sociaal werker plaatsvinden. Hij of zij komt bij je langs in het ziekenhuis, op het dagziekenhuis of de bestralingsafdeling voor een eerste kennismaking. Je mag ook altijd zelf een afspraak vragen via de arts of verpleegkundige.

Tijdens het hele behandelingstraject blijft de sociaal werker beschikbaar.

De psycholoog kan steun bieden in het verwerkingsproces

Kanker krijgen zet het leven op zijn kop. Het kan een hele zoektocht zijn om de ziekte in jouw dagelijkse leven een plaats te geven. Om tal van redenen kan het zijn dat iemand (tijdelijk) meer ondersteuning nodig heeft. Er kan dan contact opgenomen worden met de psycholoog van het team.

De psycholoog kan steun bieden in het verwerkingsproces dat met de ziekte gepaard gaat. Ze kan je helpen om nieuwe invalshoeken te ontdekken of nieuwe vaardigheden te leren om met de gevolgen van de behandeling te leven.

Ook andere gezinsleden zijn welkom bij de psycholoog.

Doorheen het traject kunnen ook bij jouw partner of kinderen vragen opduiken. Misschien hebben jij en je gezin hulp nodig om gevoelens ten opzichte van elkaar te uiten. Ook andere leden van het gezin zijn welkom bij de psycholoog.

Kom op tegen Kanker in AZ Turnhout

Op verschillende afdelingen in ons ziekenhuis zijn zorgvrijwilligers van ‘Kom op tegen Kanker’ actief. Deze opgeleide vrijwilligers willen je steunen met een bezoek op de kamer of een gesprek in de wachtzaal. **Deze steun is aanvullend op de professionele hulpverlening in het ziekenhuis en wordt vrijblijvend aangeboden**. De vrijwilligers bieden een luisterend oor en kunnen je informeren over initiatieven van ‘Kom op tegen Kanker’.

In het ziekenhuis organiseert ‘Kom op tegen Kanker’ 4x per jaar een workshop **‘Look good feel better’**, onder het motto: wie er goed uitziet, voelt zich meestal ook beter. Kankerpatiënten leren er onder professionele begeleiding en in een kleine groep de basisprincipes van een goede huidverzorging en make-up, om zo de nevenwerkingen van de behandeling enigszins op te vangen. Je kan hiervoor inschrijven via het oncologisch dagziekenhuis op het nummer 014 40 60 01.

(P)revalideren om je fysiek sterker te voelen

Vermoeidheid is een veel voorkomende klacht. Er is de vermoeidheid door de ziekte zelf. De vermoeidheid van de behandeling komt hier vaak nog boven op. Dit is één van de meest ontmoedigende aspecten van de ziekte. Bovendien kunnen behandelingen lang duren en emotioneel ontregelend zijn.

Prevalideren tijdens je behandeling

Om tijdens de behandeling zo weinig mogelijk ‘extra’ conditie te verliezen is er de mogelijkheid om in een **‘pre-validatieprogramma’** te stappen, mits de arts hiervoor toestemming geeft. Onder begeleiding van een kinesist werk je tweemaal per week aan het behoud van je conditie.

Na je behandeling

Ook als de behandeling met chemo- en radiotherapie voorbij is, duurt het soms lang vooraleer je energie terug komt. Het lukt soms niet om de draad van het ‘gewone’ leven weer op te pakken. Mogelijk kan een deelname aan ‘**Oncoreva’** jou helpen. Dit revalidatieprogramma heeft als doel om mensen professioneel te begeleiden in het opnieuw opbouwen van fysiek en emotioneel welbevinden. Het programma bestaat uit aangepaste lichaamstraining en psychosociale begeleiding in groep.

Een programma duurt 12 weken. Drie keer per jaar start er een nieuwe groep met 12 deelnemers. **Je kan ten vroegste starten 1 maand na het beëindigen van de behandeling.** Alle deelnemers worden vooraf uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek bij de psycholoog en de revalidatiearts.

Infosessies in AZ Turnhout

Vermoeidheid bij en na kanker kan soms overweldigend zijn en een grote impact hebben op je leven. Je moet een evenwicht vinden tussen rust en beweging. Je wilt je dag zo indelen dat je voldoende energie overhoudt voor activiteiten die je wil of moet doen of die je energie geven. Hoe begin je daaraan? Hoe doen andere mensen dat?

Geheugen- en concentratiemoeilijkheden, ongeveer 30% van de mensen die behandeld worden met chemo- of radiotherapie lijdt hieraan. Het treft dus zeker niet iedereen. Na de behandelingen nemen de moeilijkheden in de meeste gevallen weer af. Welke mechanismen spelen een rol? Wat kan je zelf doen?

Alles wat voorheen automatisch ging, kost nu meer mentale inspanning.

AZ Turnhout geeft regelmatig infosessies over verschillende thema's, waaraan je vrijblijvend kan deelnemen. Voor concrete data, kijk je best op de affiches en flyers in de wachtzalen en op de afdelingen of vraag het aan je arts of verpleegkundige.

Gespreksgroepen om ervaringen te delen

In het leven maken we meestal deel uit van een groep: het gezin waarin we geboren worden, de buurt waarin we opgroeien, scholen, clubs, werkomgeving … Ook als je ziek wordt, is dat niet anders. Een hele groep mensen deelt dezelfde ervaring.

We richten in het ziekenhuis gespreksgroepen in voor patiënten of partners van patiënten. Deelnemen aan een gespreksgroep met lotgenoten heeft als voordeel dat er makkelijk (h)erkenning en ondersteuning ontstaat. **Je 'begrijpt elkaar'.** Deelnemers geven aan beter met de ziekte of de gevolgen ervan te kunnen omgaan en hun ziekte beter te kunnen accepteren. Ze krijgen meer inzicht in hun eigen verwerkingsproces en hebben vaker een positiever zelfbeeld. Tot slot kunnen ze makkelijker hun emoties uiten en beter hulp vragen of accepteren.

Als je interesse hebt om deel te nemen aan een gespreksgroep kan je dit bespreken met jouw contactpersoon van het psychosociaal support team (PSST).

Yolo: opvangruimte voor kinderen van (groot)ouders met kanker

AZ Turnhout heeft een ruimte ingericht waar kinderen en jongeren iedere woensdagnamiddag terecht kunnen voor informatie op hun maat over alles wat met de ziekte te maken heeft. Deze kindvriendelijke plek bevindt zich in het ziekenhuis, dicht bij de plaats waar hun ouder of grootouder behandeld wordt. Hier kunnen ze in een veilige omgeving snuffelen in boekjes over kanker, surfen op het internet op zoek naar bruikbare informatie of een verrassing knutselen die uitdrukking geeft aan hun betrokkenheid en zorg.

Er is een aangepast aanbod van materiaal voor iedere leeftijdscategorie, van de kleinste kleuters tot bijna volwassen tieners. Er wordt telkens een activiteit voorzien, maar er is geen uitgestippeld programma: de ruimte is vrij toegankelijk voor de kinderen. Ze kunnen op hun eigen tempo en volgens hun eigen behoeften aan de slag gaan. Speciaal daartoe opgeleide vrijwilligers maken de kinderen wegwijs in het aanbod en kunnen ondersteuning bieden bij hun zoektocht.

Meer info over Yolo vind je in aparte brochure. Bekijk hem op www.azturnhout.be/yolo of vraag ernaar in het ziekenhuis.

yolo
een ruimte om kanker een plek te geven

Uw contactpersoon van het psychosocial support team

Voorstelling Psychosociaal Support Team (PSST) Oncologie AZ Turnhout			
Contactgegevens	Tumorgroep	Contactgegevens	Tumorgroep
Cloetens Lisa Sociaal werker **014 40 68 73** lisa.cloetens@azturnhout.be ma – di – woe VM – do NM	Hematologie (+ trajectbegeleider) Gynaecologie	**Demarest Lieselotte** Psycholoog **014 40 68 41** lieselotte.demarest@azturnhout.be Ma VM – di – do VM - vrij	Hematologie Gynaecologie Dermatologie Andere
Coomans Sara Sociaal werker / borstvk **014 40 68 32** sara.coomans@azturnhout.be ma tot vrij	Borstkliniek Oncorevalidatie Andere	**Druyts Wendy** Psycholoog **014 40 68 42** wendy.druyts@azturnhout.be ma tot do	Longtumoren PST Yolo
De Wachter Karin Sociaal werker **014 40 68 49** karin.dewachter@azturnhout.be ma tot vrij	Maag/darm-tumoren (+ trajectbegeleider)	**Leys Christine** Psycholoog **014 40 68 40** christine.leys@azturnhout.be Ma – di - vrij	Borstkliniek Oncorevalidatie Erfelijkheid
Gabriëls Toon Sociaal werker **014 40 68 31** toon.gabriels@azturnhout.be ma tot vrij	Neurologie	**Op de Beeck Lies** Psycholoog **014 40 68 43** lies.opdebeeck@azturnhout.be woe afwezig	Neurologie Urologie NKO
Goris Renske Sociaal werker **014 40 68 72** renske.goris@azturnhout.be woe afwezig	Urologie NKO Longtumoren	**Stynen Catherine** Psycholoog **014 40 68 40** catherine.stynen@azturnhout.be ma tot vrij	Borstkliniek Maag/darmtumoren
Michiels Hilde Sociaal werker **014 40 68 35** hilde.michiels@azturnhout.be ma tot vrij	Coördinator PSST en PST (Palliatief Support Team) Yolo		
Janssen Hilde Borstverpleegkundige **014 40 68 47** hilde.janssen@azturnhout.be dinsdag afwezig	Borstkliniek		
Mwajuma Ndikumana Trajectbegeleider **014 40 68 78** Mwajuma.Ndikumana@azturnhout.be Di – woe VM – don – vrij VM	Longtumoren		

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be
014 40 60 11

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout

Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout